

NOTAT

3. december 2017

Gældende regler og praksis for genoptagelse af arbejdsskadesager

ABS
LEZV

Indledning

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) sagsbehandler årligt ca. 10.000 genoptagelsessager. En analyse af alle genoptagelsessager anmeldt fra perioden 2008-2010 viser, at over halvdelen af sagerne om varigt mén og om tab af erhvervsevne ikke resulterede i en ændret afgørelse.

Når AES modtager en anmodning om genoptagelse inden for fem år, sagsbehandler Arbejdsmarkedets Erhvervssikring efter fast praksis som altovervejende udgangspunkt sagen.

Når anmodningen om genoptagelse modtages senere end fem år, stilles der krav om dokumentation for en ændring af de helbredsmæssige og/eller erhvervsmæssige forhold af et omfang, der kan føre til yderligere erstatning. AES vil i den situation ofte indhente oplysninger i sagen for at kunne vurdere, om sagen skal genoptages med henblik på at træffe en ændret afgørelse.

Nærværende notat beskriver gældende regler og praksis for genoptagelse af arbejdsskadesager.

Genoptagelse efter arbejdsskadesikringsloven af erstatningsspørgsmål Regelgrundlag

Afgørelser om erstatning kan ifølge arbejdsskadesikringsloven (loven) genoptages, hvis der fremsættes anmodning om det inden for fem år regnet fra den første afgørelse om erstatning. Det er en betingelse, at der foreligger væsentlige ændringer af de helbredsmæssige og/eller erhvervsmæssige forhold, der blev lagt til grund for den tidligere trufne afgørelse.

Såfremt sagen anmodes genoptaget mere end fem år efter første afgørelse, følger det af loven, at der er skærpede krav til dokumentation for, at der er årsagsforbindelse mellem de ændrede forhold og arbejdsskaden, for at sagen kan genoptages.

Selve fristen for genoptagelse kan forlænges inden udløbet af 5-års-fristen. Derudover fremgår det af loven, at der kan ses bort fra fristerne, når ganske særlige omstændigheder taler herfor.

Hvis sagen genoptages, vurderes erstatningsspørgsmålet efter lovens almindelige regler om erstatningsfastsættelse. Det betyder, at lovens formodningsregel også anvendes. Reglen indebærer, at et påvist tab af erhvervsevne, et varigt mén eller en persons død – når sagen er anerkendt – anses for at være en følge af arbejdsskaden, medmindre overvejende sandsynlighed taler imod, eller at andet er fastsat i loven.

Det er Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen, der har bevisbyrden for, at forværringen ikke er en følge af arbejdsskaden.

Praksis

Efter praksis, der er fastlagt på baggrund af to domme fra Højesteret, sagsbehandler AES stort set alle anmodninger om genoptagelse modtaget inden for fem år for at vurdere, om erstatningen skal ændres.

Når anmodningen om genoptagelse modtages senere end fem år regnet fra datoen for den første afgørelse om erstatning, genoptages sager efter praksis, når det kan dokumenteres, at der er sket en væsentlig forværring af tilskadekomnes helbredsmæssige tilstand eller erhvervsmæssige situation. Forværringen skal derudover med overvejende sandsynlighed være forårsaget af arbejdsskaden. Det er ikke en betingelse for genoptagelse, at der kan opnås yderligere erstatning.

AES vil som udgangspunkt indhente dokumentation eksempelvis i form af lønsedler eller lægejournaler med henblik på at kunne vurdere, om sagen skal genoptages med henblik på at træffe en ændret afgørelse.

Genoptagelse efter arbejdsskadesikringsloven af anerkendelsesspørgsmålet

Regelgrundlag

Afgørelser om, at en skade ikke er omfattet af loven (afvisning), kan ifølge arbejdsskadesikringsloven kræves genoptaget inden for en frist på fem år fra afgørelsen uden betingelser. Fristen tælles fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er truffet.

Hvis anmodningen fremsættes efter mere end fem år regnet fra afgørelsen, kan sagen efter loven udelukkende genoptages efter de forvaltningsretlige principper.

Tilskadekomne, der har fået afvist en erhvervssygdom, fordi sygdommen ikke er optaget på fortegnelsen, kan få genoptaget sin sag, såfremt sygdommen på et senere tidspunkt bliver optaget på fortegnelsen. Sagen kan genoptages, selvom der er gået mere end fem år fra afgørelsetidspunktet.

Praksis

Efter AES' praksis genoptages og sagsbehandles stort set alle anmodninger om genoptagelse modtaget inden for fem år for at vurdere, om afgørelsen om afvisning skal ændres.

Genoptagelse efter forvaltningsretlige principper

Udover de specifikke regler om genoptagelse i arbejdsskadesikringsloven kan genoptagelse af en afgørelse også ske, hvis de almindelige forvaltningsretlige principper om genoptagelse er opfyldt.

Efter forvaltningsretlige principper skal en myndighed genoptage en afgørelse, hvis det efter afgørelsen bliver klart, at det retlige eller faktiske grundlag for afgørelsen var utilstrækkeligt, eller hvis der er sket væsentlige sagsbehandlingsmæssige fejl. Det gælder fx, når det efter afgørelsen bliver klart, at der er oplysninger om faktiske forhold af væsentlig betydning for afgørelsen, som myndigheden ikke har taget

i betragtning ved afgørelsen. Det gælder også, hvis det viser sig, at myndigheden har taget fejl af reglerne.

Adgangen til genoptagelse efter forvaltningsretlige principper er alene begrænset af den absolutte 30-årige forældelsesfrist i ulykkessager, mens der ikke er nogen absolut forældelsesfrist i sager om erhvervssygdomme.